

**kleur
boek**

**allego
ritmique
cata
logus
yper
museum**

allego ritmique cata logus yper museum

Vlaanderen
verbeelding werkt

WWW.STUDIOARTILERIE.BE

WWW.YPERMUSEUM.BE

opelle eupimtir

KATRIEN DAVID

SANDRA VERMEERSCH

LIESBETH VANGHELUWE

AGNETHA VERFAILLIE

DOMINIQUE COCKELAERE

NADIA VAN LANCKER

MICHEL BOONEFAES

TOM LEENKNECHT

MICHEL GULEAC

MARCELLA LEPOUTTRE

JEAN-LUC DETAVERNIER

JEAN-PIERRE LIOEN

RITA LERMYTE

Een woord ervoor

Een voorwoord staat wel statig in een catalogus. Of ik dat wilde toevoegen? Welke woorden kies je er dan voor? Lovely Lovie schiet me als eerste te binnen. Altijd zot van alliteraties geweest.

Allitererende Allegoritmique.

Tussen het Yper Museum en De Lovie vzw rijmt het ook. Er is een wederzijdse liefde en respect. De personeelsteams van beide huizen accorderen wonderwel. Al lang. We hoopten al een tijd dat de kunstenaars van Studio Artîlerie van De Lovie vzw bij ons zouden exposeren. Het Yper Museum heeft de traditie om - naast de grote tentoonstelling in de Koninklijke Zaal - ook in de Goliathzaal een spin-off te brengen. Het Voorlopig Bewind, onze jongerenwerking nam dat al een paar jaar voor zijn rekening. Maar nu hebben we eindelijk De Lovie vzw te gast. 'Vrolijk, Vrij en Vunzig. De middeleeuwen een veelzijdig ontdekking.' was ook voor deze kunstenaars een ware inspiratiebron. De Lovie vzw legt lenig linken tussen de middeleeuwen en de moderne mens en maatschappij. De Goliathzaal transformeert poëtisch, verrassend, ontroerend ... Lovely Lovie.

Met dank aan het hele team van Studio Artîlerie en het Yper Museum voor de enthousiaste samenwerking.
Sandrin Coorevits
directeur Yper Museum & Merghelynck Museum

DOMINIQUE COCKELAERE, FOTO: THE BASEMENT 2023

Het beeld dat we van de middeleeuwen hebben, is in vele gevallen door films, romans en andere beeldverhalen gevormd. Het is er koud, donker, drassig en bikkelhard! Er rolt al eens een afgehakt hoofd op de grond. En bij de geringste vertoning van ietwat afwijkend gedrag, stond je beslist de brandstapel te wachten. Meer en meer studies bewijzen echter dat dit beeld misschien wel impressionant mag ogen op het witte doek, maar weinig representatief is voor het leven in de middeleeuwen zelf. De tentoonstelling 'Vrolijk, Vrij en Vunzig. De middeleeuwen, een veelzijdige ontdekking.' in het **Yper Museum** wil dit beeld bij de bezoeker enigszins bijschaven.

Net als de middeleeuwen moeten ook personen met een verstandelijke beperking vaak afrekenen met vooroordelen of onjuiste veronderstellingen. De aandacht wordt bijna automatisch gelegd op hun kwetsbaarheden en de zorg die daarbij komt kijken. Zelden wordt uitgekeken naar hun poëtische, filosofische of artistieke aspiraties. Studio Artîlerie, het kunsteneiland van De Lovie vzw, wil de wereld daar attent op maken. **Studio Artîlerie** is een vrijplaats voor beleving en expressie. De deelnemers krijgen er ruimte en tijd om zichzelf op artistieke wijze te ontdekken en te onderzoeken.

Met een ruim aanbod aan verschillende media - zoals grafiek, teken- en schilderkunst, monumentale - en installatiekunst, videokunst, theater, (dans)performance en muziek - willen we in een veilige en ondersteunende omgeving de deelnemers de kans geven hun authentiek verhaal te vertellen. We willen de creatieve ziel aanmoedigen zodat die haar stempel op de wereld kan drukken. Een professionele omkadering zorgt ervoor dat hun oeuvre zich verder kan ontwikkelen en ontplooiën. Ontmoetingen en samenwerkingen met andere kunstenaars zorgen voor wederzijdse inspiratie en feedback.

We geloven in werk dat ertoe doet. De tentoonstelling 'Allegoritmique' in het Yper Museum is dus een uitgelezen kans om de kunstwerken van deze bijzondere kunstenaars aan een breed publiek te presenteren. Bij de selectie voor deze tentoonstelling stelden we ons de vraag of er mogelijke parallellen getrokken konden worden tussen de middeleeuwse vondsten uit het museum en de artistieke ideeën die in Studio Artïlerie te vinden zijn?

Als we de vele afbeeldingen uit de middeleeuwen mogen geloven, bleek het in onze contreien toen nog te krioelen van fabelachtige wezens en gevaarlijke monsters. Die hielden vaak het midden tussen dieren uit verre en onbekende streken en wezens die rechtstreeks uit de menselijke verbeel-

AGNETHA VERFAILLIE

TOM LEENKNECHT

ding leken te zijn geboren. Het heeft er alle schijn van dat ook de kunstenaars uit **Het Sinterpunt**, het keramiekatelier van De Lovie vzw, de precieze locatie van dat geboortenest weten liggen. De kleine, maar niet minder grootse keramiekfiguurtjes van **Tom Leenknecht** zijn gebaseerd op de wereld van Pokémon en fantasiedieren. Vingervlug worden de figuren opgebouwd. De primitieve vormen krijgen maar een paar details mee, genoeg om zijn personages perfect tot leven wekken. De fragile, robuuste schoonheid die ontstaat laat de toeschouwer toe zelf een persoonlijke fantasiewereld te creëren. Diezelfde ruwe inborst vinden we terug in de keramische werken van **Jean-Pierre Lioen**, **Marcella Lepouttre** en **Jean-Luc Detavernier**. Geen plaats voor franjes en tierlantijntjes, maar vormgeving die zonder omwegen spreekt. Groter kan het contrast met de beelden van **Agnetha Verfaillie** haast niet zijn. De wereld van Agnetha is uit een overvloed aan details opgebouwd. Ook die uitbundigheid in gebruik van ornamenten en kleuren vinden we in vele middeleeuwse sierraden en kunstwerken terug.

TOM LEENKNECHT

TOM LEENKNECHT

MARCELLA LEPOUTTRE

BOVEN: JEAN-PIERRE LIOEN
ONDER: JEAN-LUC DETAVERNIER

TOM LEENKNECHT

Voor de middeleeuwen, en onze streken in het bijzonder, heeft de textielindustrie een cruciale rol gespeeld. De ambacht om wol tot laken te weven, zorgde voor grote welvaart. Ook in het werk van **Michel Boonefaes** is wol het hoofdingrediënt. Een oude sok, een gebreid sjaaltje of een paar bontgekleurde mouwen naait Michel aaneen en transformeert ze tot levende lappendekens. Michels poppen zien er in eerste instantie wat ruw uit, maar hun blikken verraden een onwennige en verlegen kijk op de wereld om hen heen. Wat zijn dit voor wezens? De poppen van Michel zijn niet louter knuffels. In de orthopedagogiek wordt de rol van de pop of knuffel als een transitioneel object beschouwd dat deuren naar kunst en spiritualiteit opent. Poppen zijn van alle tijden. Aanvankelijk fungeerde de pop als idool en werd hij bij mythische handelingen in dienst van religie gebruikt. Soms werd de pop een persoonlijke beschermheilige, een soort amulet dat geluk moet verzekeren. Zo werd in het oude Egypte, de bakermat van onze cultuur, de geest van het koren bewaard in een pop die van het koren werd gemaakt. Ook in onze hedendaagse wereld, is de pop nog alom aanwezig. Niet enkel als speelgoed voor de allerkleinsten, maar ook in andere vormen waar volwassenen veel betekenis aan hechten. Denk bijvoorbeeld aan de avatars

MICHEL BOONEFAES, FOTO: THE BASEMENT 2020

MICHEL BOONEFAES, FOTO: THE BASEMENT 2020

in vele computergames die we als digitale versies van poppen mogen interpreteren. De poppen van Michel lijken een soort missing link te zijn tussen dier en mens. In tegenstelling tot de brute, beestachtige wezens uit de Griekse mythologie zijn de wezens van Michel ingetogener, braver en passief van aard. Als deze bescheiden imaginaire wezens erin slagen jou een warm gevoel te ontlokken, dan kunt je ervan op aan dat ook ergens in jou, misschien diep verborgen, nog een zachte knuffel huist. Vanaf de middeleeuwen zien we ook glaskunst in de vorm van glasramen in het straatbeeld verschijnen. Deze techniek zien we vooral in kerken en kathedralen en moet voor vele middeleeuwers het equivalent geweest zijn van de spectaculaire en magische lichtspektakels die we tegenwoordig op grote evenementen kunnen bewonderen. De bonte en ritmische kleurvlakken die de tekeningen van **Sandra Vermeersch, Katrien David, Rita Lermyte en Liesbeth Vangheluwe** zo typeren, bleken het ideale

Op de opening van *Allegoritmique* gebruikt Sandra Vermeersch de poppen van Michel Boonefaes in haar performance. Sandra wil voor ons een spiegel zijn en nodigt de toeschouwer uit vooroordelen van zich af te werpen en met een nieuwe - ongekleurde? - blik naar de mens te durven kijken. We zijn tenslotte allemaal hetzelfde wezen met ogen, mond, neus, oren en huid. Zelfs de poppen van Michel.

SANDRA VERMEERSCH, KATRIEN DAVID,
RITA LERMYTE, LIESBETH VANGHELuwe

MET DANK AAN KOMPLOT WATOU VOOR DE UITVOERING

materiaal om een eigen hedendaags glasraam mee te evoceren. Het resultaat kan zonder veel moeite met zijn middeleeuwse broertjes wedijveren.

We kunnen het ons soms moeilijk voorstellen hoe spectaculair de intrede van felle en heldere kleuren voor de middeleeuwse mens moet geweest zijn. Met een zekere zin voor overdrijving zouden we kunnen stellen dat kleur een uitvinding van de middeleeuwen mag genoemd worden. Of toch minstens doen de emotionele en esthetische aspecten van kleurgebruik hun intrede in deze periode. We mogen dus met recht en reden een attribuut als een verfdooosje dat we in de tentoonstelling van het Yper Museum terugvonden, als metafoor voor de middeleeuwen gebruiken. Dit verfdooosje konden wij dan weer zonder moeite koppelen aan een van onze kunstenaars. Binnen de muren van Studio Artîlerie wordt **Dominique Cokelaere** wel eens ‘the happy painter’ genoemd. Zijn grenzeloos enthousiasme jegens de schilderkunst kent geen navolging. Het heeft er alle schijn van dat Dominiques leefwereld volledig samenvalt met zijn schilderijen. Maar zijn Dominiques schilderijen wel schilderijen? Zelf spreekt hij vaak over deuren en ramen van het huis waarvan hij droomt het op een dag te kunnen bouwen. Elk blad papier, stuk hout of plank vormt een onderdeel van

DOMINIQUE COCKELAERE, FOTO: STUDIO ARTILERIE

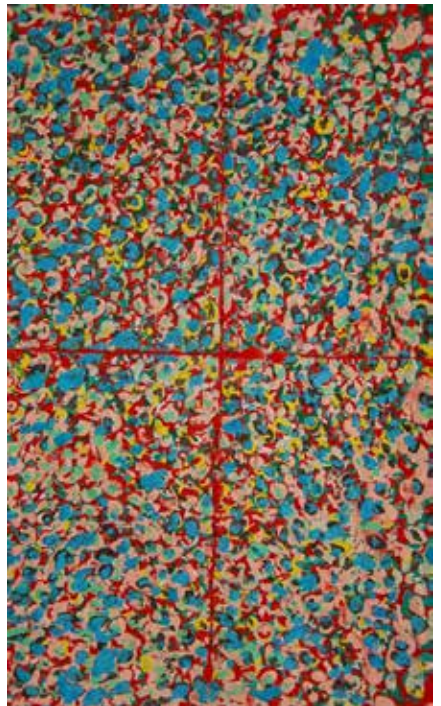
DOMINIQUE COCKELAERE

dat grote huis. Dominique zoekt altijd eerst met verf en penseel de grenzen van het oppervlak af. Wat moet er geschilderd worden? Dat hij daarbij ook soms tafels, muren, kozijnen en deuren mee schildert, kunnen we enkel aan de grootsheid van zijn plannen toeschrijven. Elke dag opnieuw verft Dominique de sporen van de vorige dag weg. Dag na dag, laag op laag. Zijn werken verraden een geschiedenis. Ze betoveren ons net zoals stalactieten en stalagmieten dat doen. Of het afgeschilferde hout van een oude deur. Alleen de tijd lijkt hier met ons te praten. Dominique registreert de tijd onbedoeld. Niet zoals het uurwerk aan de muur of rond onze pols eentonig en nooit verrassend verder tikt, maar met grote zwier en veel kleur zoals de seizoenen ongerepte landschappen betoveren. Voor de tentoonstelling 'Allegoritmique' hebben we de schilderijen van Dominique als een reusachtig tapijt gepresenteerd. Tapijten kennen we tegenwoordig vooral in de zin van vloerbedekking, maar in het verleden was het gebruik van tapijten als wanddecoratie, vaak voorzien van een of ander allegorisch verhaal, evenzeer erg populair. Die verhalen vertelt Dominique enkel met behulp van verf en kleur.

MICHEL GULEAC

Bij heel wat kunstenaars uit Studio Artïlerie schuilt achter hun opvallende kunstwerken ook een even opvallend verhaal. **Michel Guleac** maakt sinds het overlijden van zijn ouders steeds dezelfde tekening: een soort reconstructie van een begrafenisritueel. Het maken van deze tekeningen vormen een obsessie voor hem, alsof het doorbreken van deze handeling ook de herinneringen ergens teniet zou doen. Het maken van deze tekening van een ritueel is zelf een ritueel geworden. In Studio Artïlerie leerde Michel echter ook een ander facet van kunst kennen. In de zoektocht naar materiaal dat niet steeds hetzelfde tekengebaar zou ontlokken, kwam Michel uiteindelijk terecht bij houten stokjes. Deze duwt hij voorzichtig in de verf en laat een afdruk achter op papier of doek. Het werk van Michel bestaat echter uit meer dan alleen maar verfpunten. Zijn schilderijen doen ons sterk doen denken aan het pointillisme uit het begin van de twintigste eeuw of aan de drip-paintings van Jackson Pollock. Maar zijn ze vanuit dezelfde drijfveren ontstaan? Of geeft Michel louter vorm aan een nieuw persoonlijk ritueel dat hem even van zijn rol als bewaker van de herinnering aan zijn ouders kan verlossen? Misschien verwijzen de kleurrijke puntjes die hij laag op laag zorgvuldig neerzet naar een soort sterrenhemel waarin hij zijn

NADIA VAN LANCKER

ouders alsnog kan terug vinden? Verwijzen deze bonte sterren naar het mysterie van de ruimtelijke stilte? Het werk 'Jacobs ladder' dat te zien is in de tentoonstelling en dat in 2005 ook onderwerp was van een korte docufilm, illustreert misschien wel het meest treffend – net zoals in het Bijbelse verhaal van Jacob – de aanwezigheid van de verbinding tussen het aardse met het bovenaardse of hemelse.

Afbeeldingen stonden in de middeleeuwen zelden autonoom, maar steeds in functie van een verhaal. Deze relatie zien we ook terug in het werk

van **Nadia Van Lancker**. Nadia gebruikt de taal, het verhaal, om de woelige onrust in zichzelf een plaats geven. Maar het schrijven van teksten blijkt echter vaak niet voldoende. Dan creëert ze rituelen waarbij ze een soort transformatie nastreeft. Of ze legt de bijhorende gevoelens vast in tekeningen of schilderijen. Voor 'Allegoritmique' selecteerden we een filmpje waarin ze haar duister verhaal via de techniek van schaduwpoppen tot leven wist te brengen. In alles wat ze ook onderneemt, doet Nadia een poging om de harmonie met haar grillige natuur te herstellen. Wil ze zichzelf een spiegel voorhouden die de donkere kanten van haar persoonlijkheid bevestigt? Een catharsis of zuivering waardoor het leven terug wat draaglijker wordt? Of maakt ze hiermee slapende honden wakker? Woelt ze hiermee in de donkere put van herinneringen en trauma's en vist ze dingen op die bezonken hadden moeten blijven? Wie getuige is van Nadia's proces, heeft het niet makkelijk om de bespeling van die grenzen in te schatten. Moeten we ze toejuichen of staan we beter op de rem? Maar is het verstandig om wat daarbinnen in ons kraakt en schreeuwt gevangen te willen houden? Zijn deze beesten te bewaken of zoeken ze sowieso hun uitweg? Met haar werk laat Nadia ons daar heel bewust over nadenken. Willen we deze confrontaties beleven of niet?

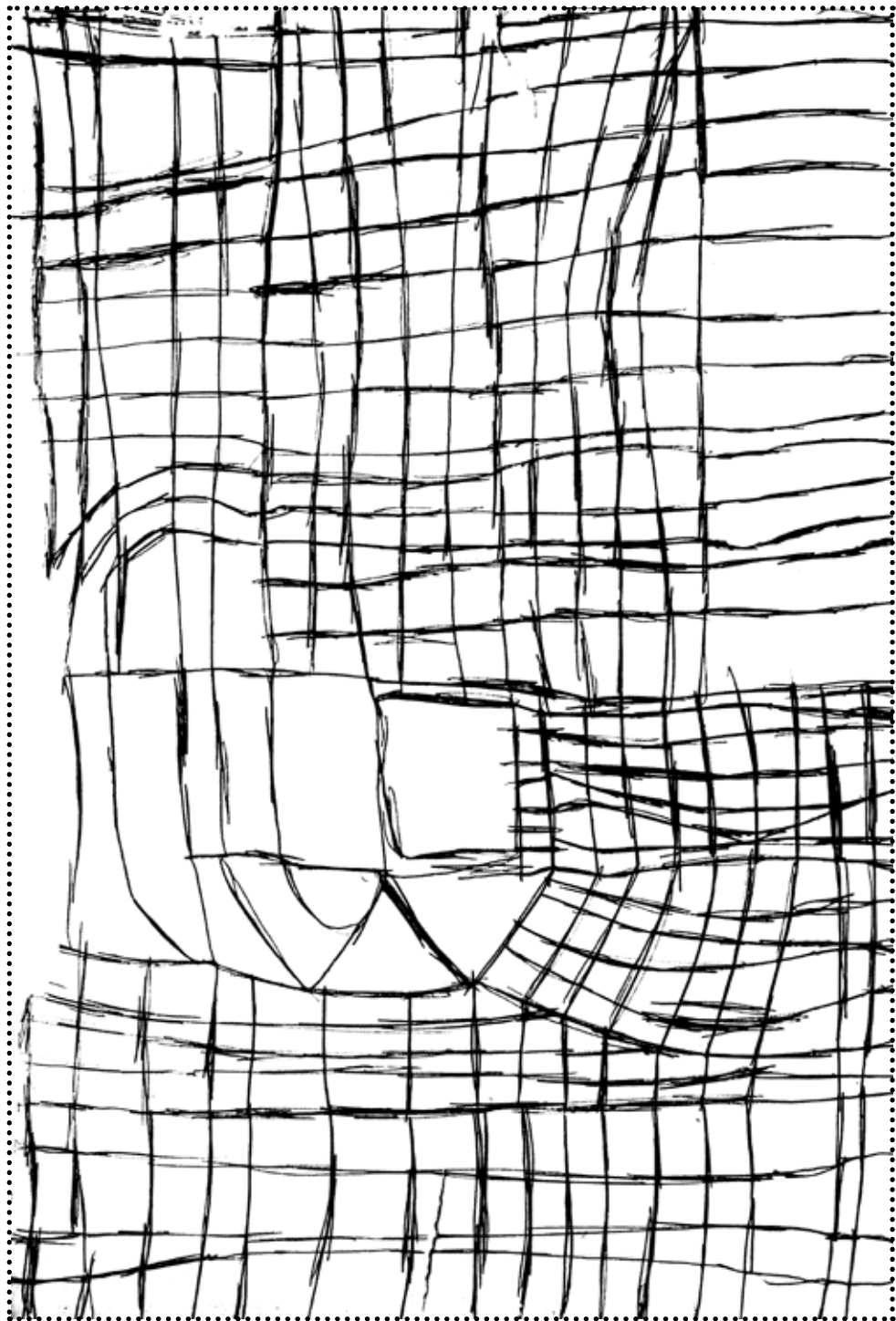

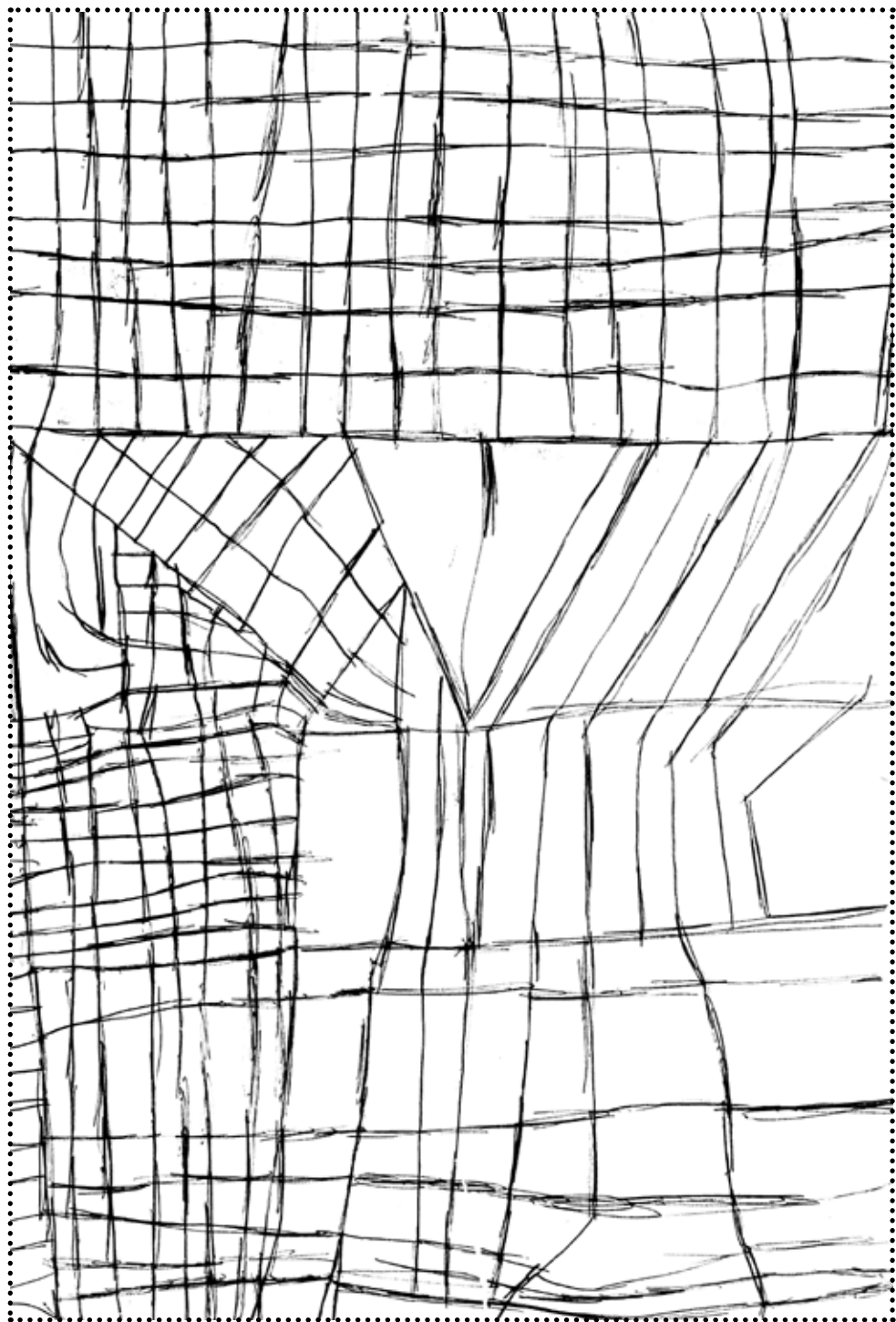

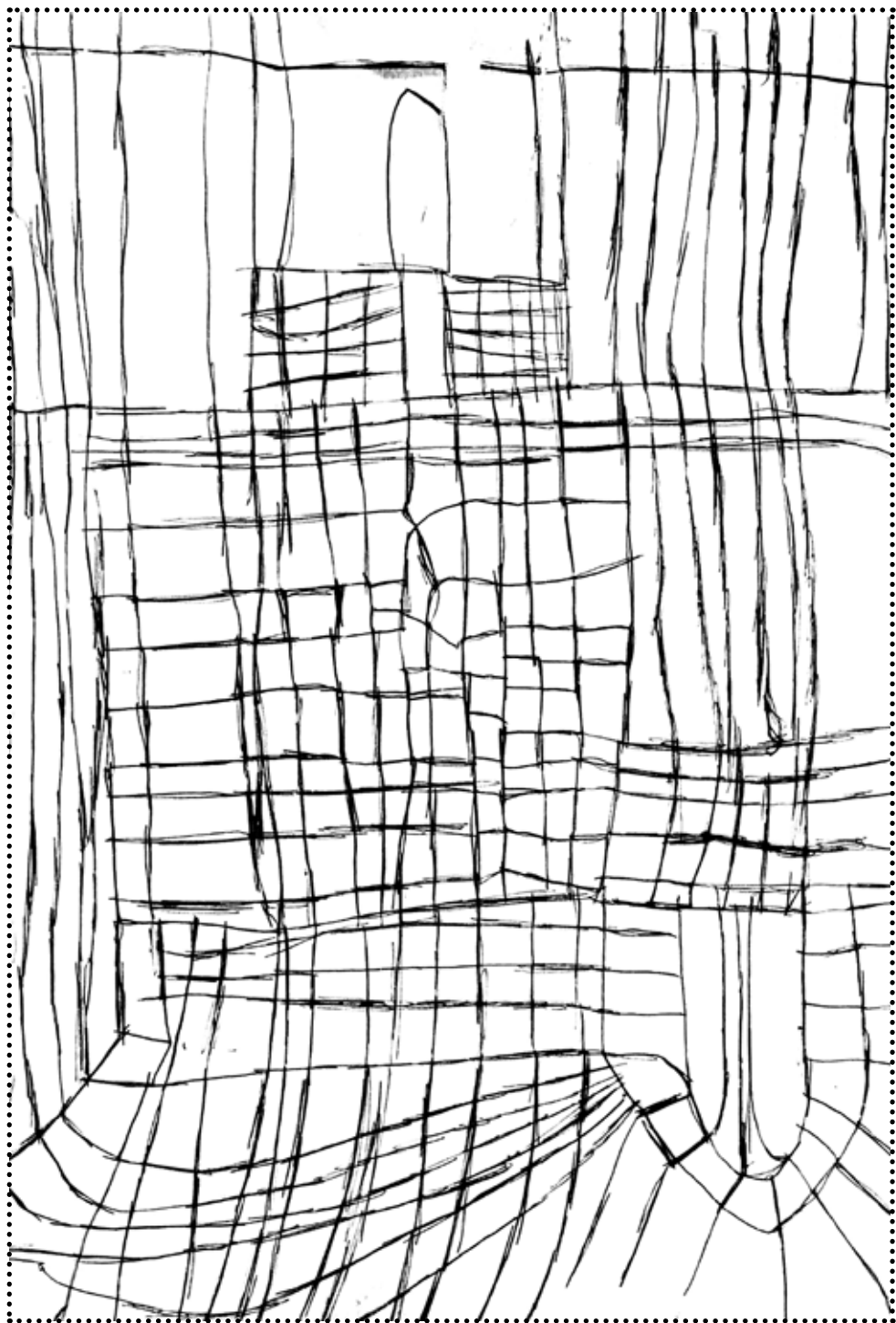
Inktvolume

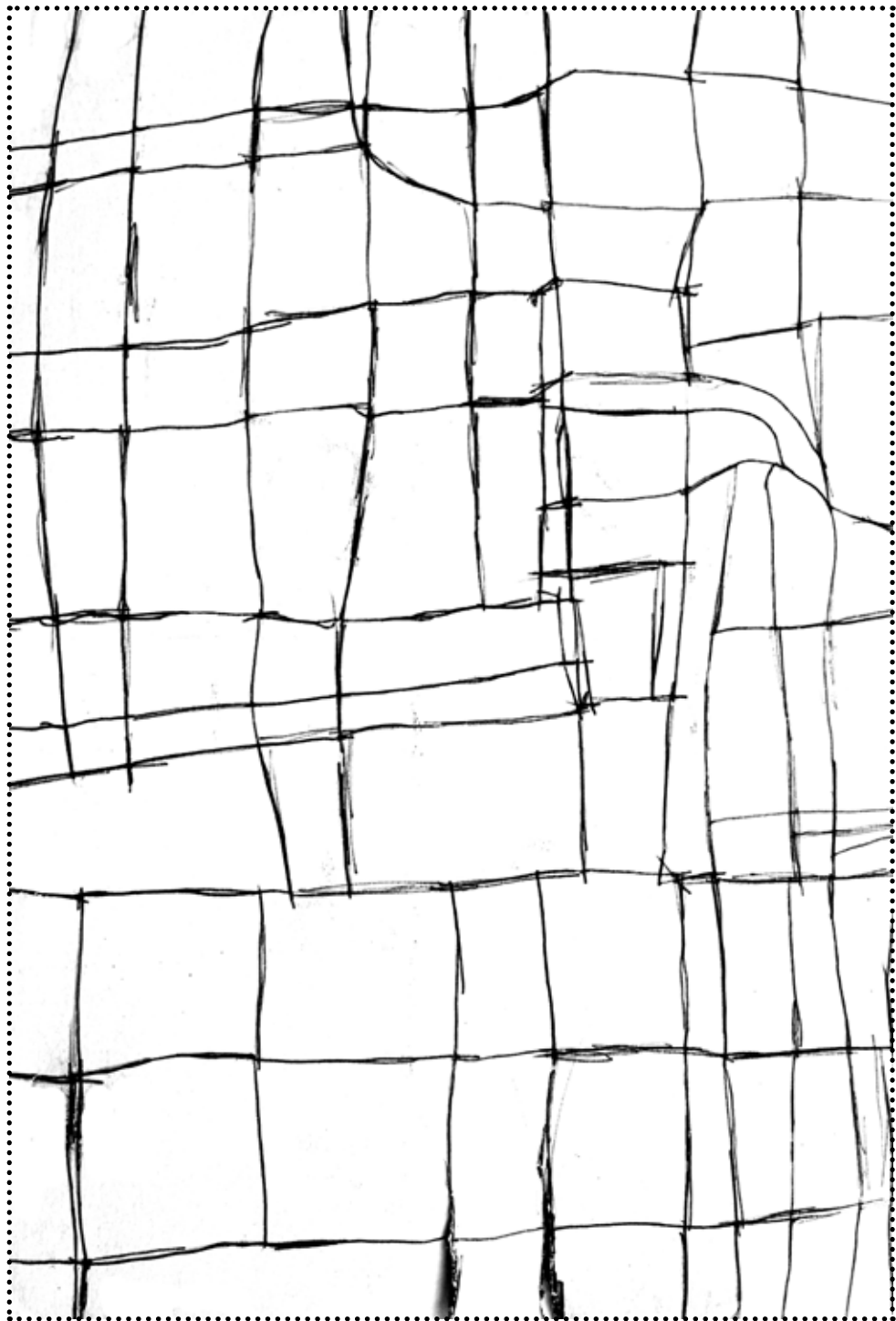

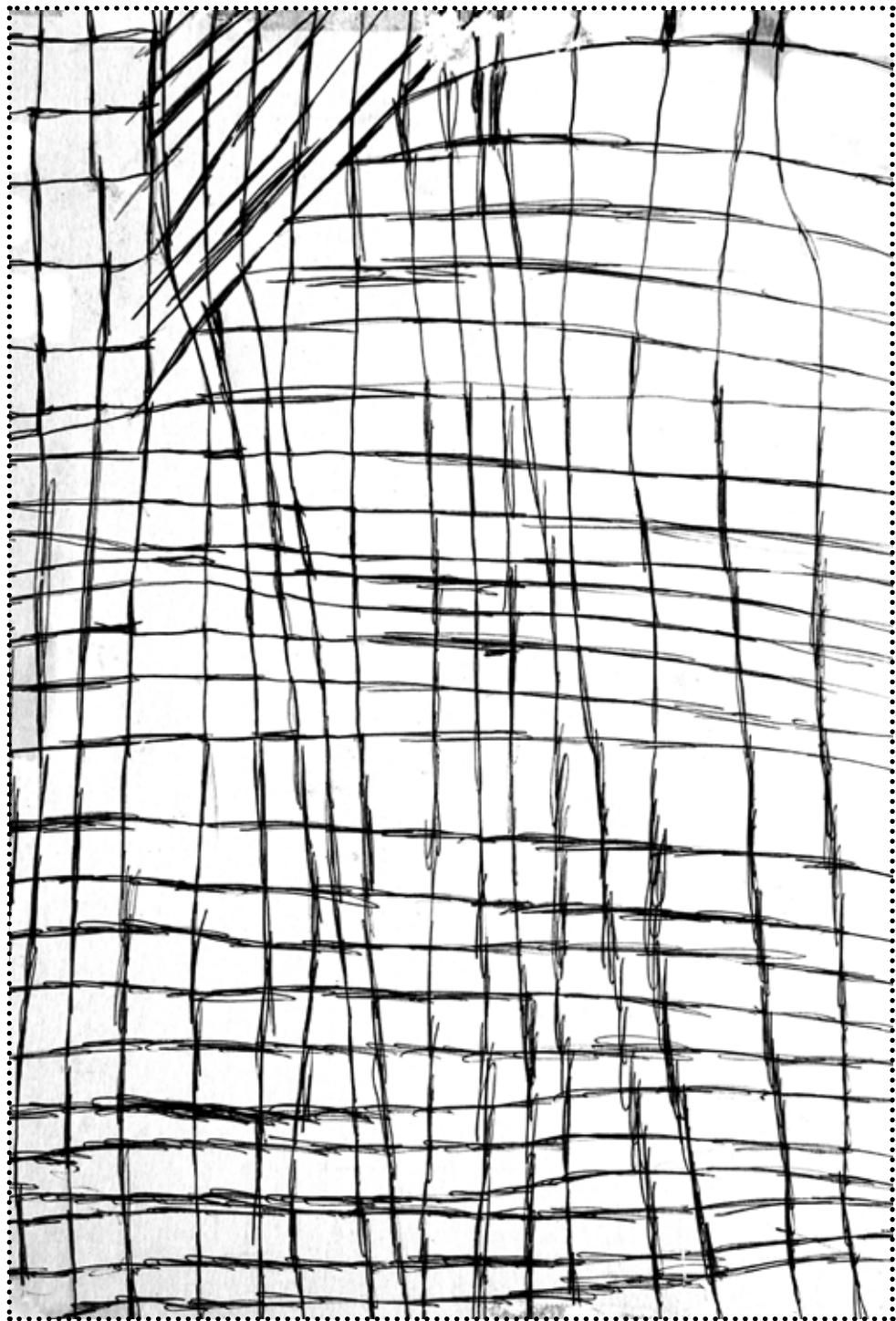
GELIEVE KLEUR TOE TE VOEGEN

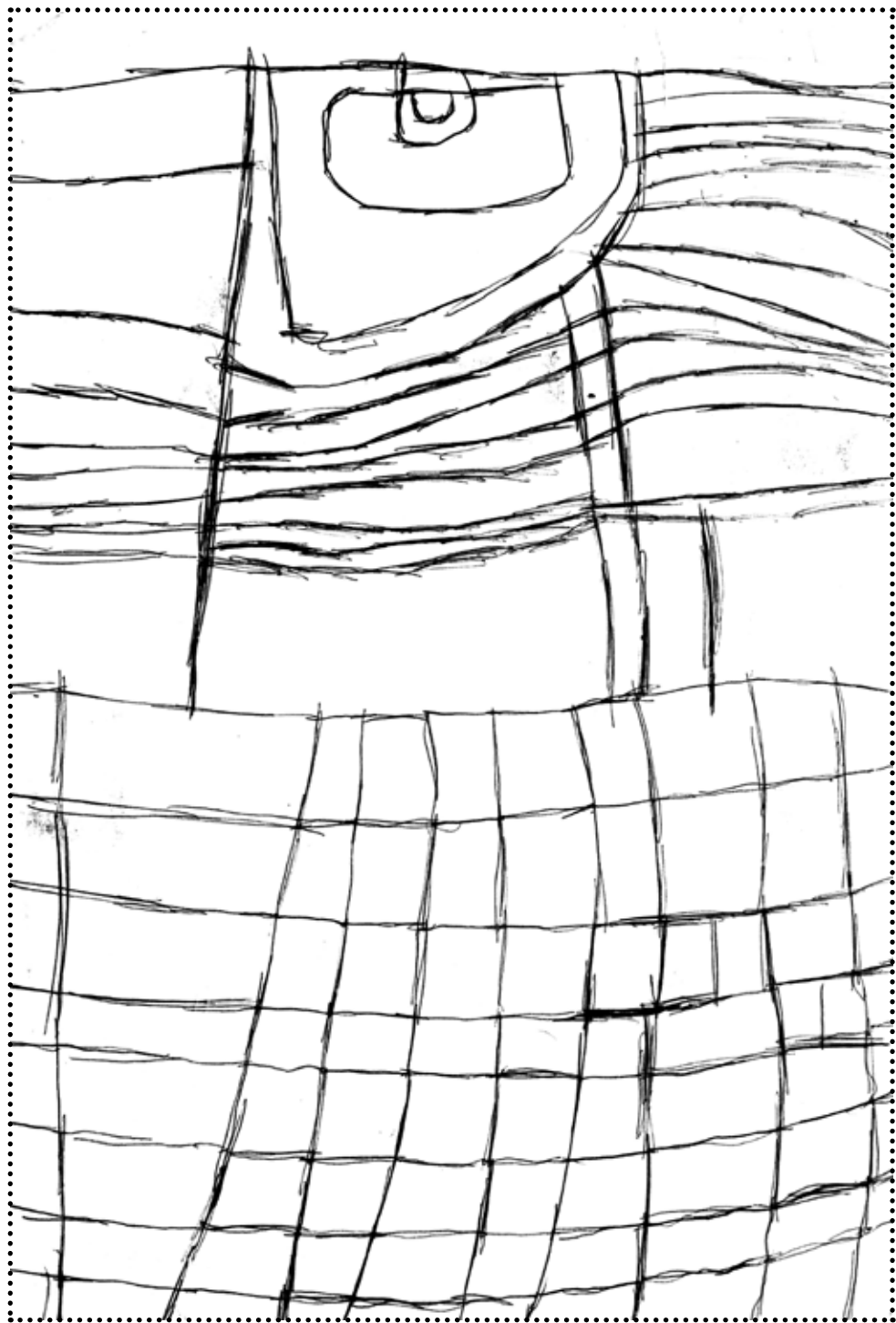

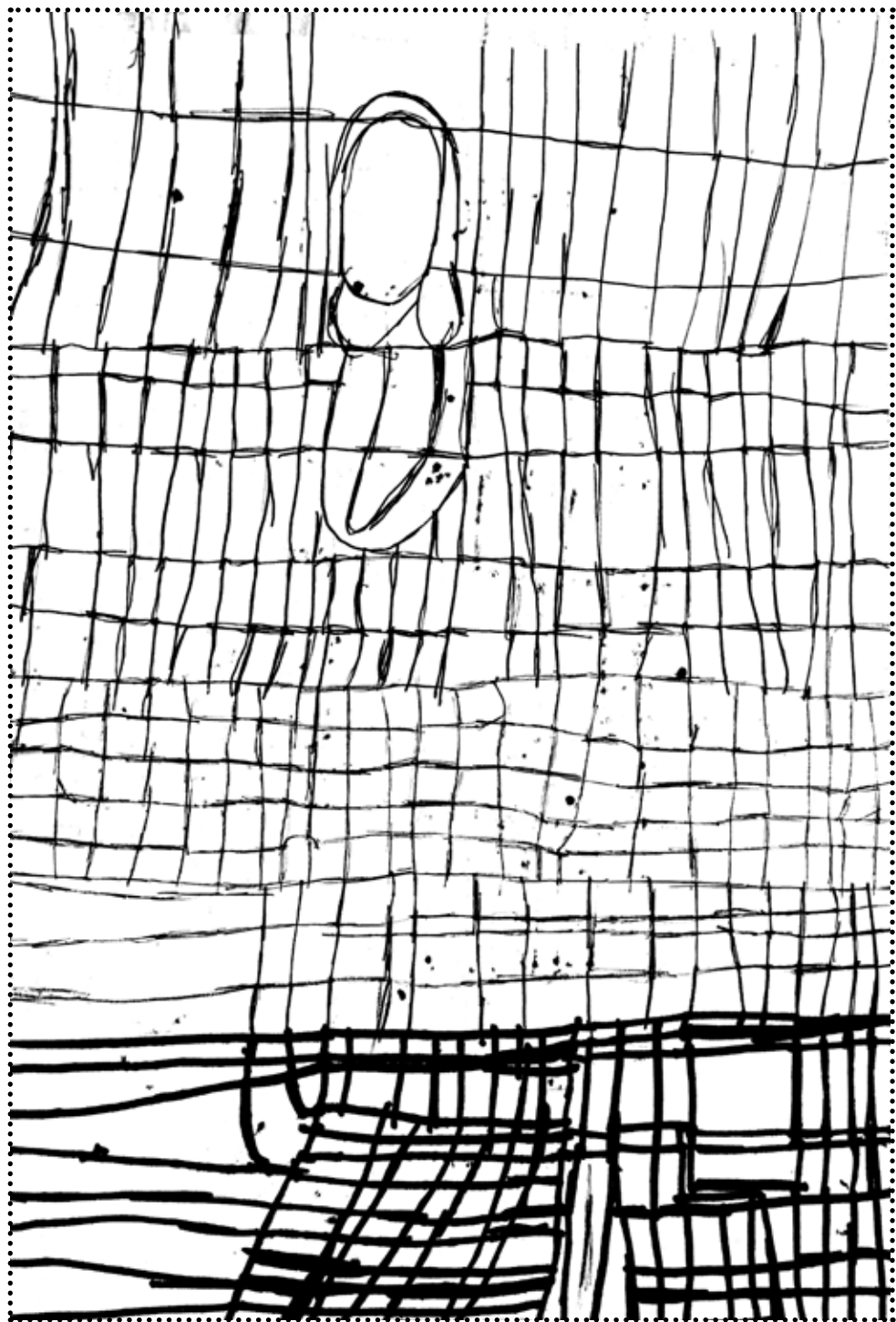

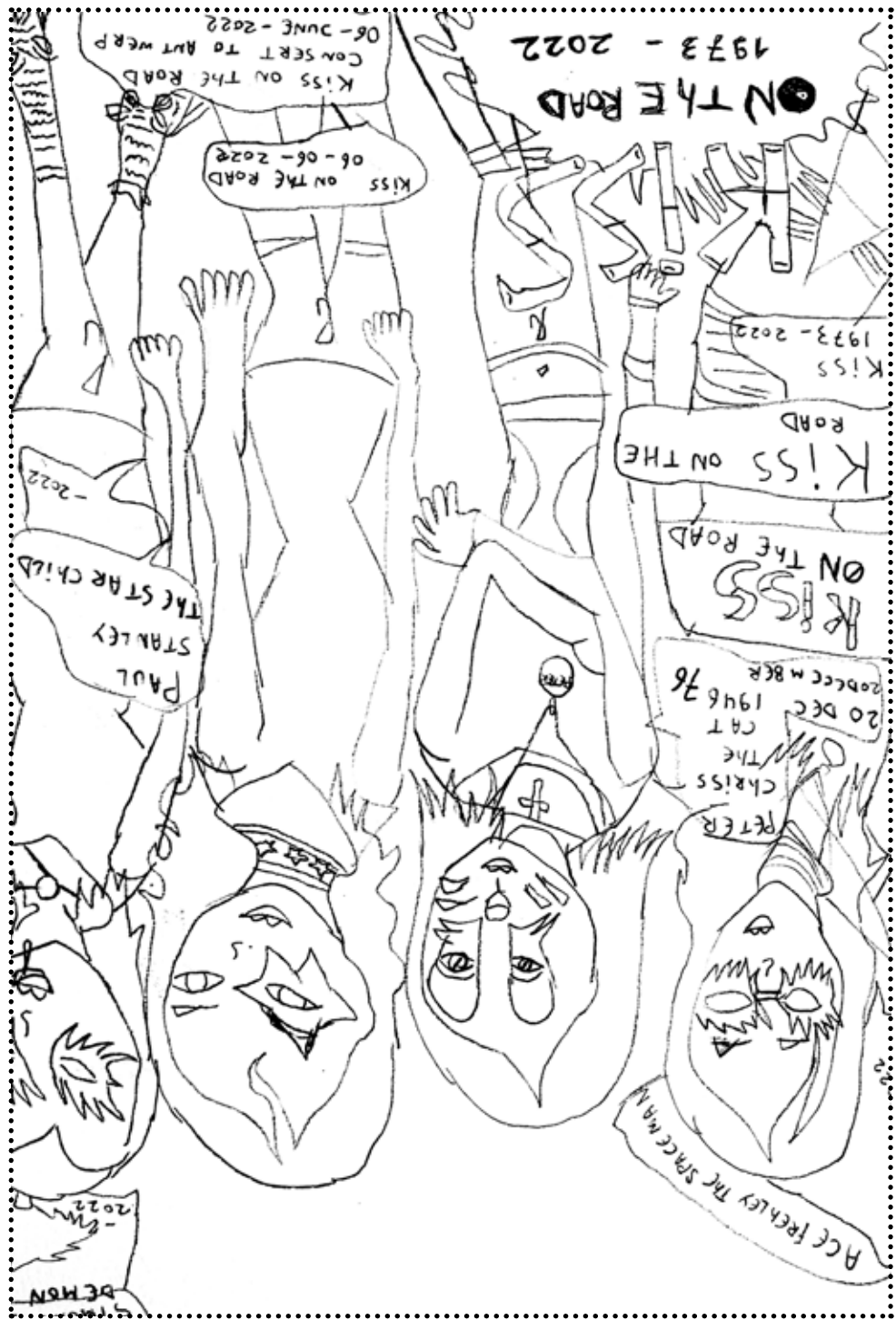

AMBER & JONAS

1973 - 2022

ON THE ROAD

KISS ON THE ROAD
06-06-2022

KISS ON THE ROAD
06-JUNE-2022
CONCERT TO ART WERP

KISS
1973-2022

KISS ON THE
ROAD

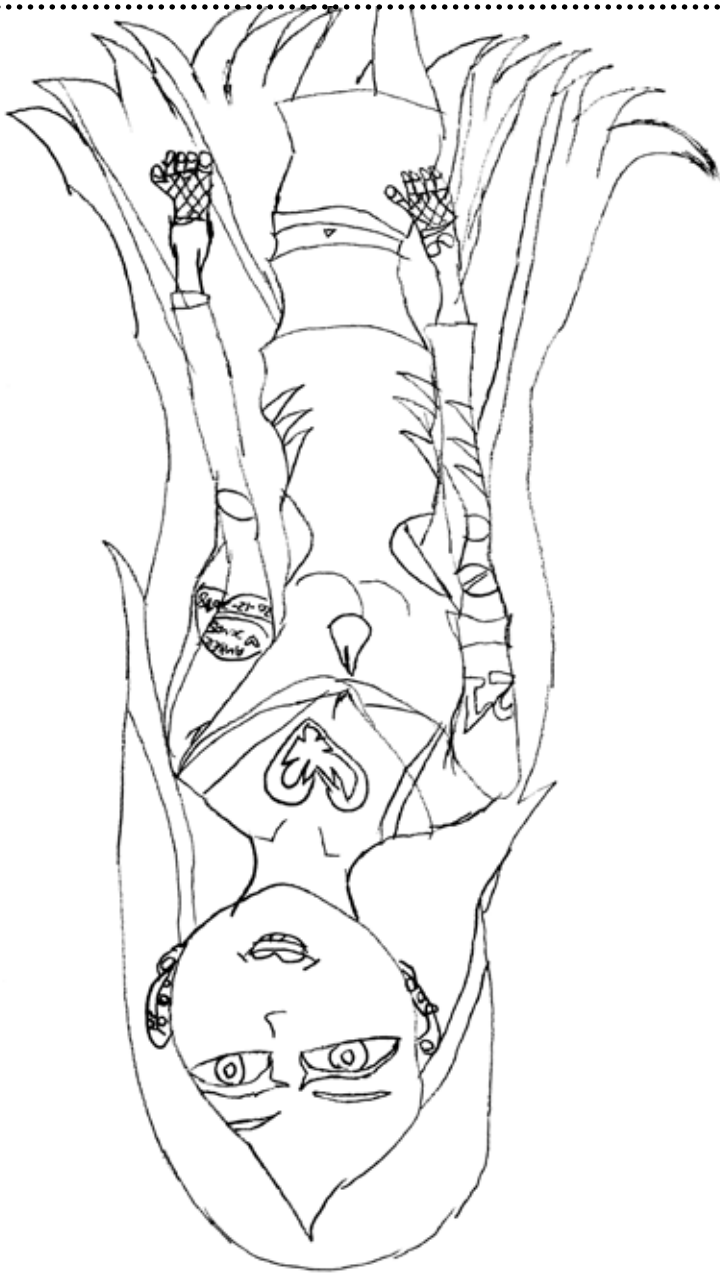
KISS
ON THE ROAD

20 DEC 1967
CAT
THE
CHRIS
PETER

ACE FREHELY THE SPACE MAN

PAUL
STANLEY
THE STAR CHILD
-2022

DEMON
-2022

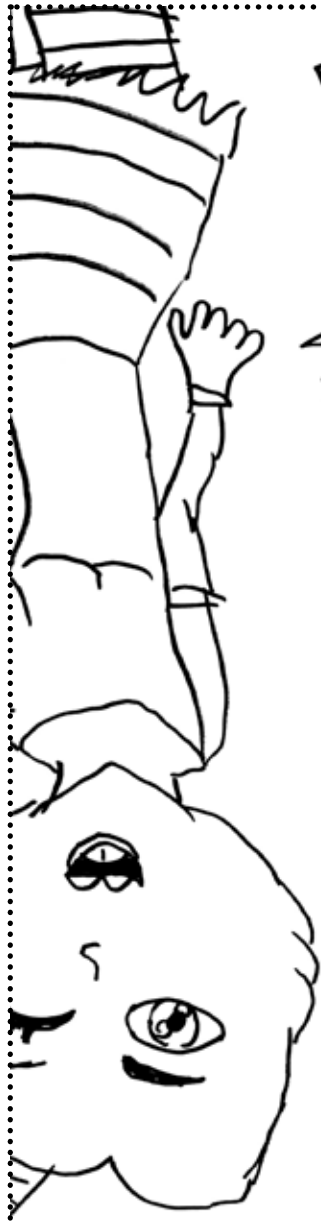
LACHING JACK

JEFF THE KILLER
13

SALLY
&

JANNE

SUIKERSPIN

OTTER

WOLF

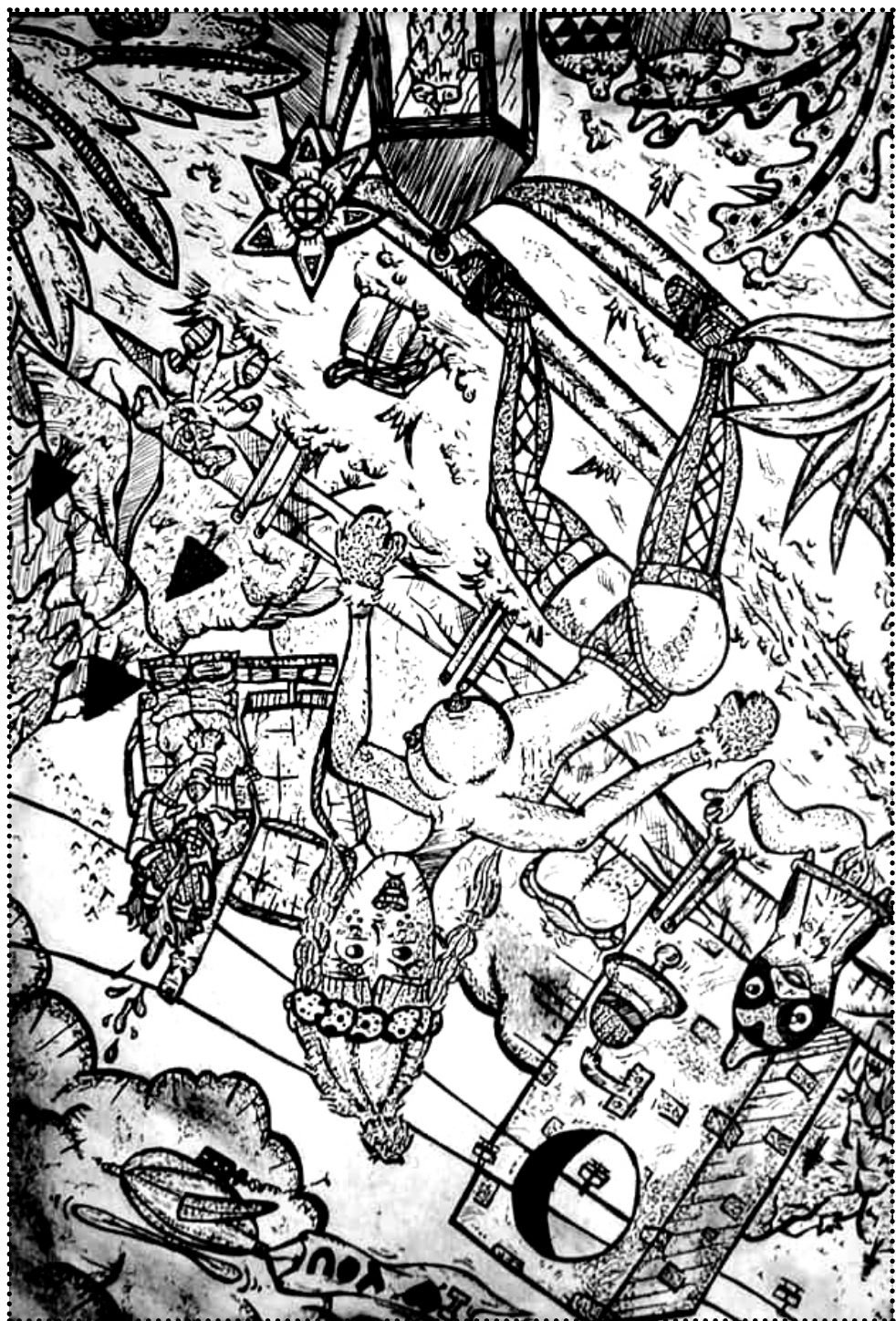
THE MASKED SINGER

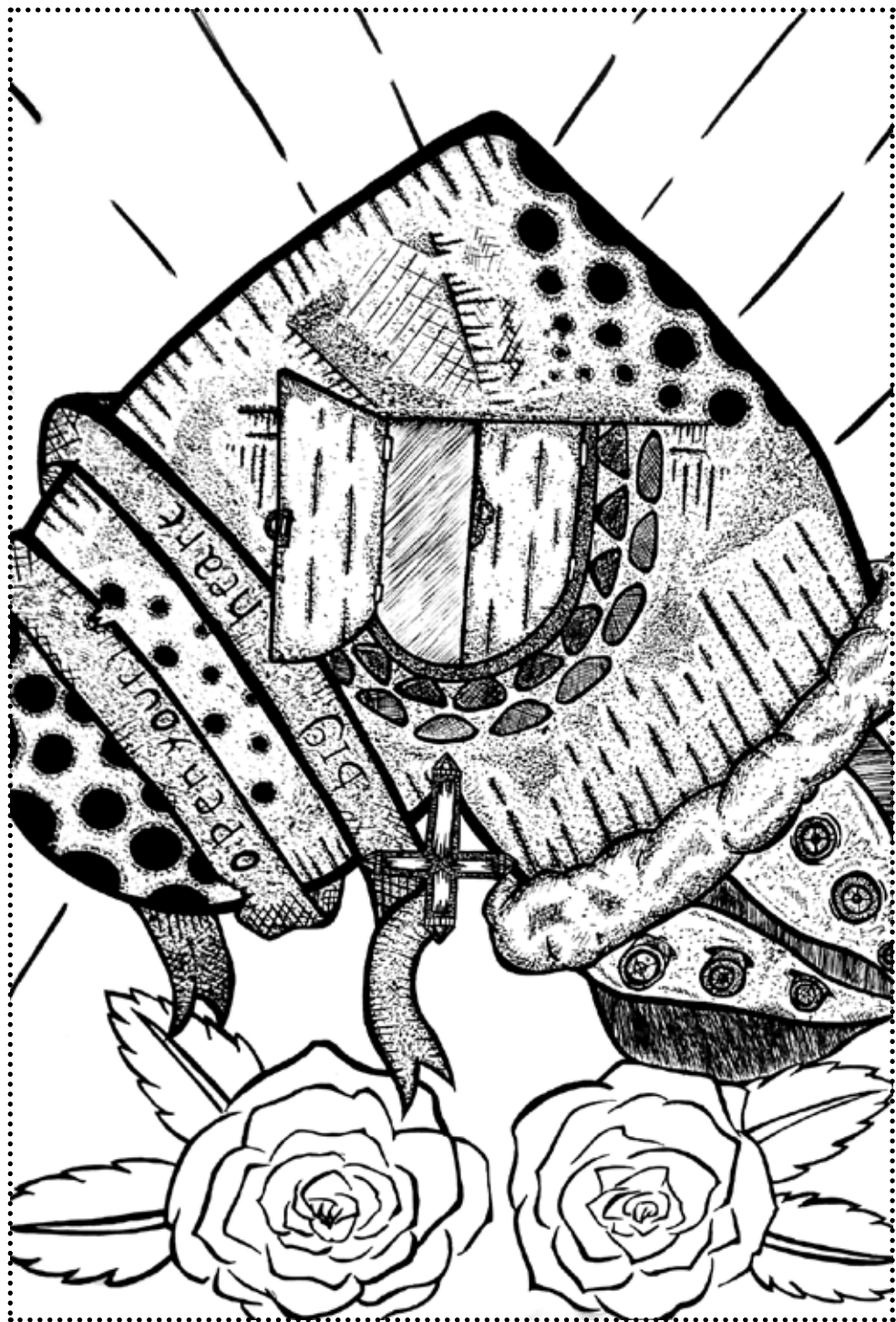
Little

Dive

9020
The

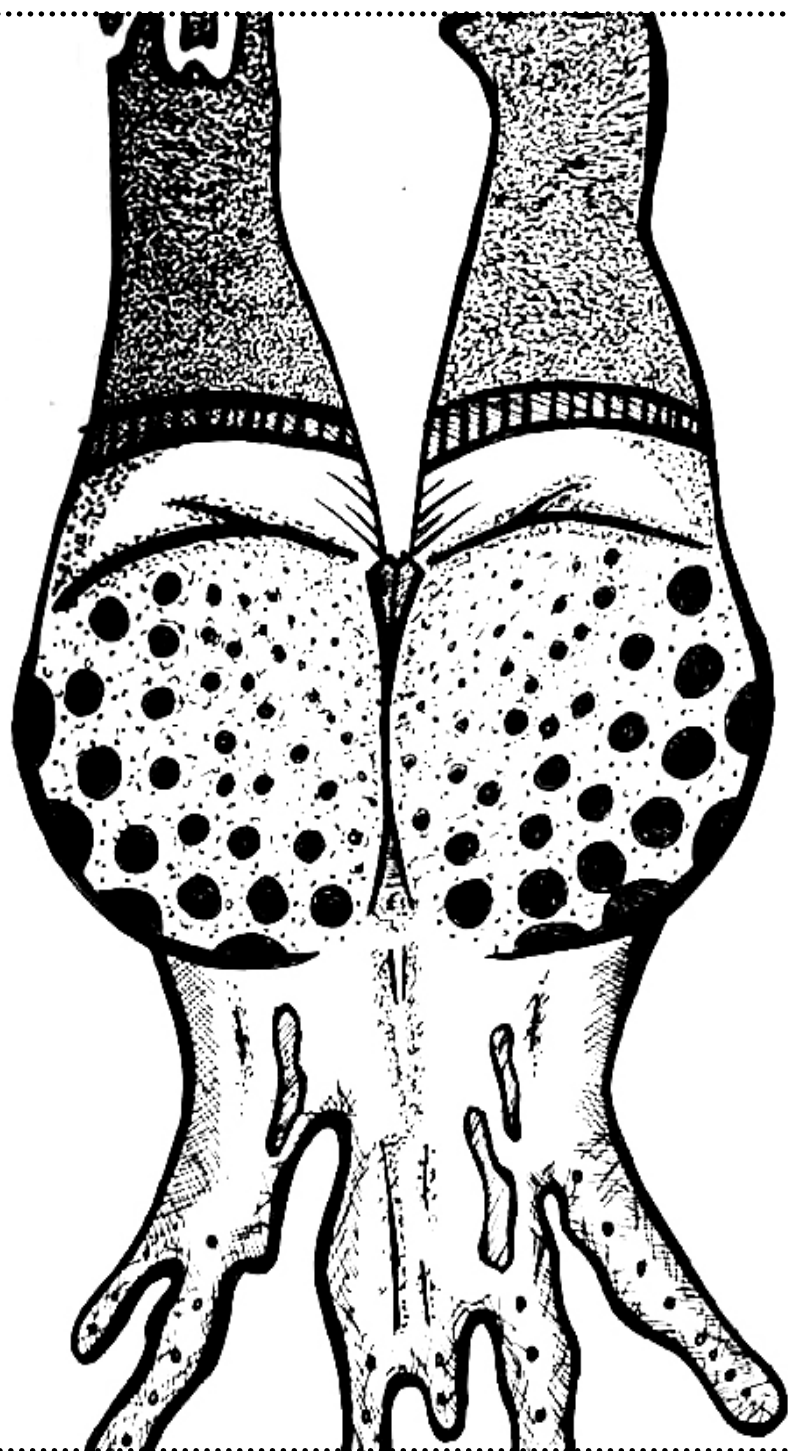

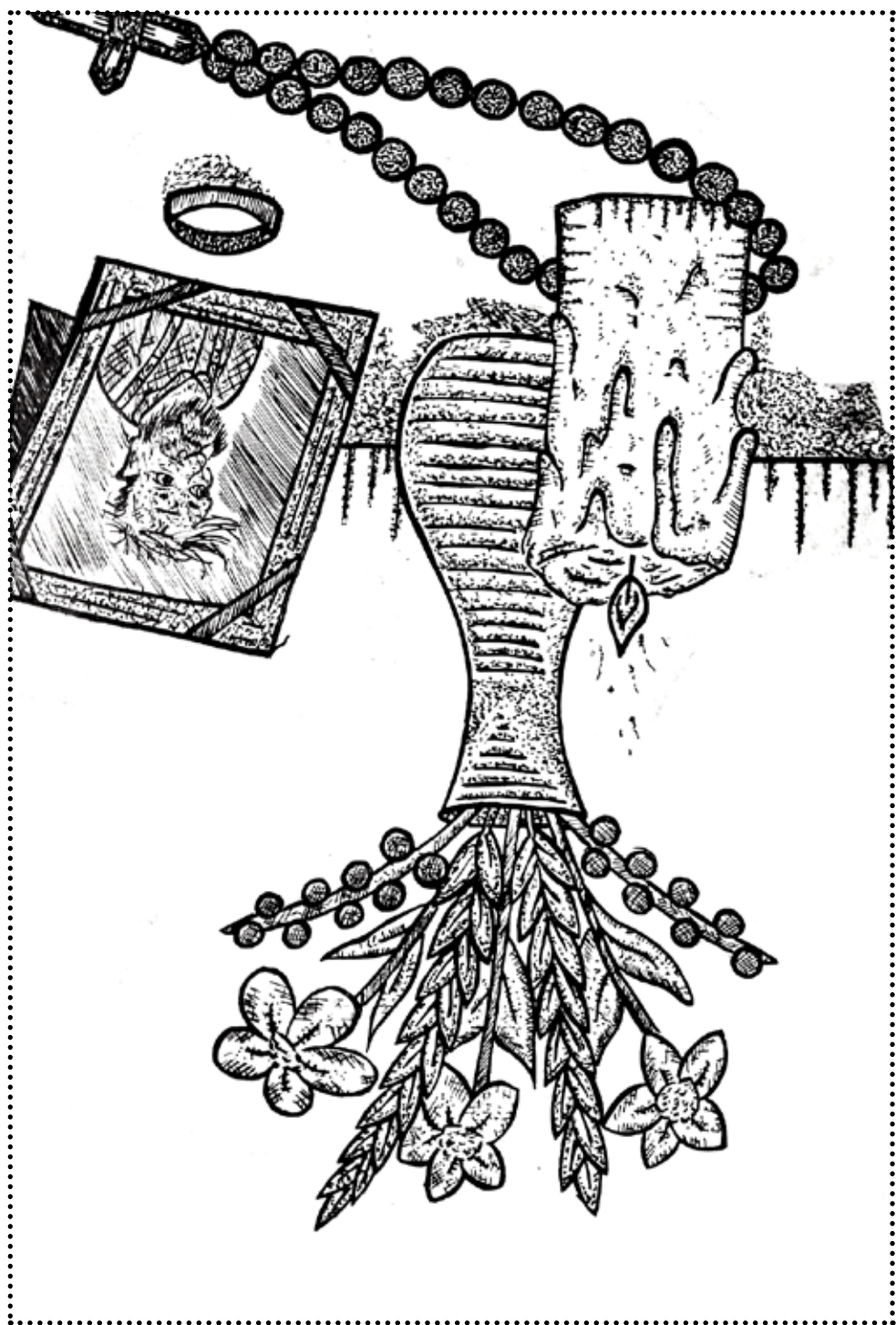

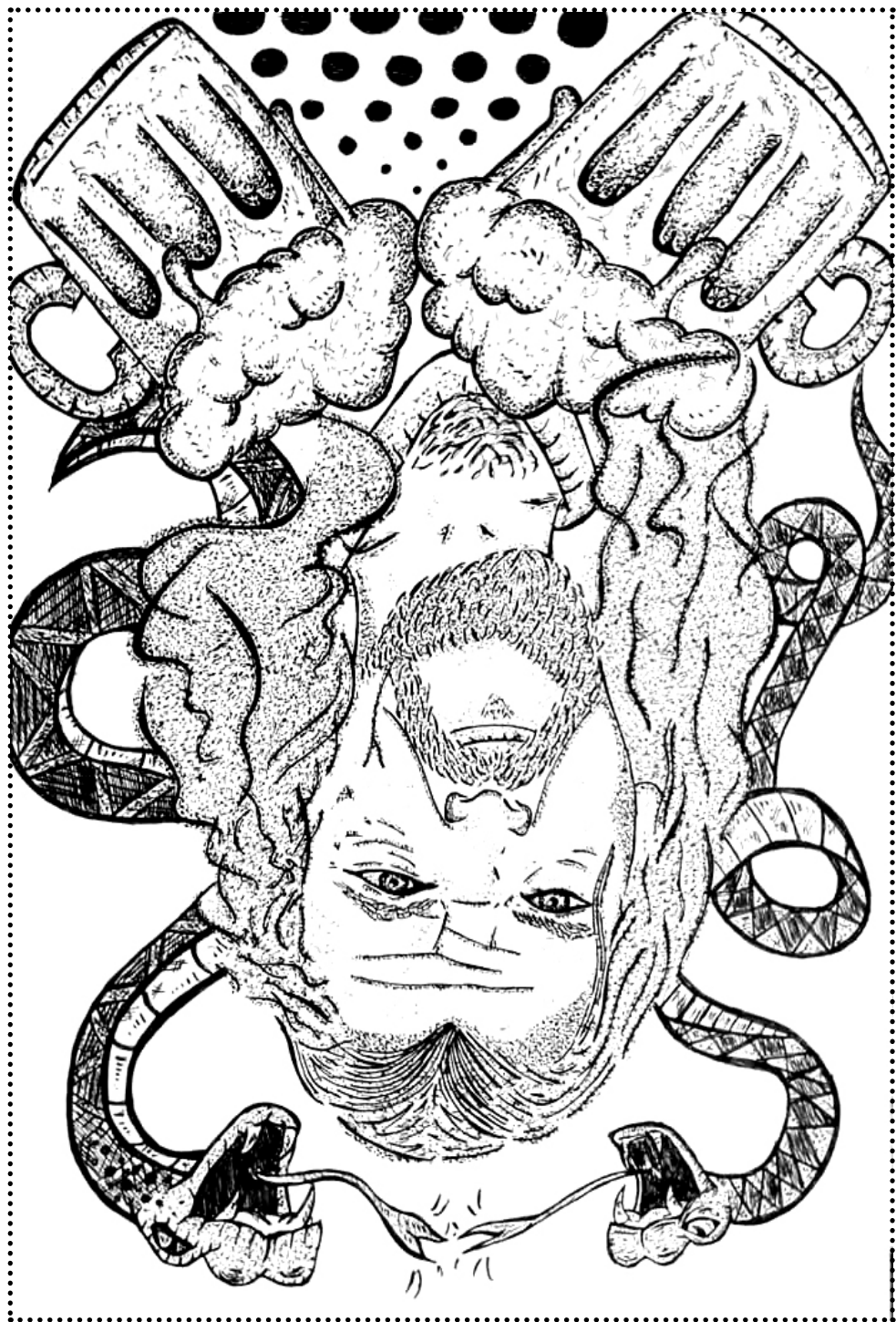

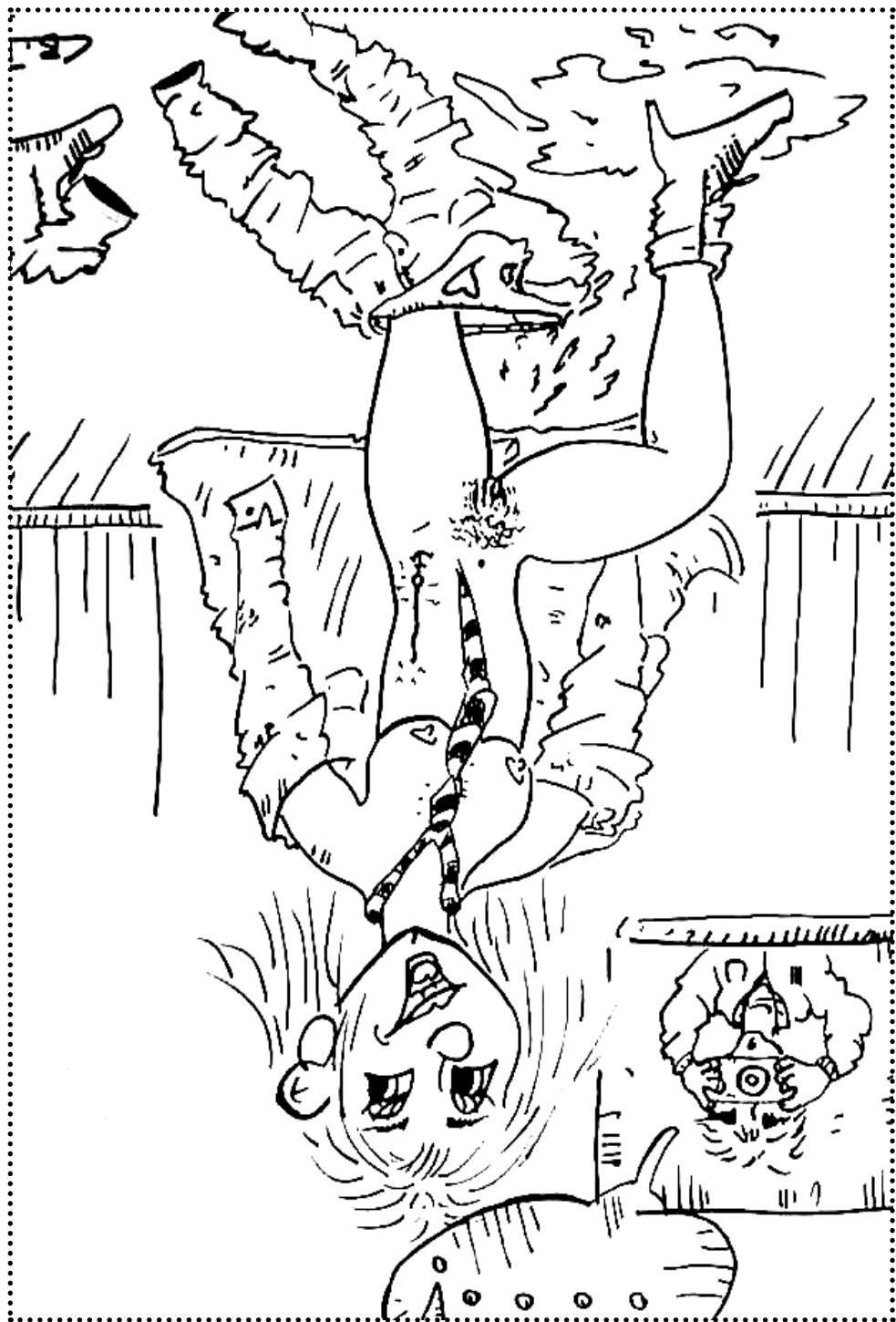

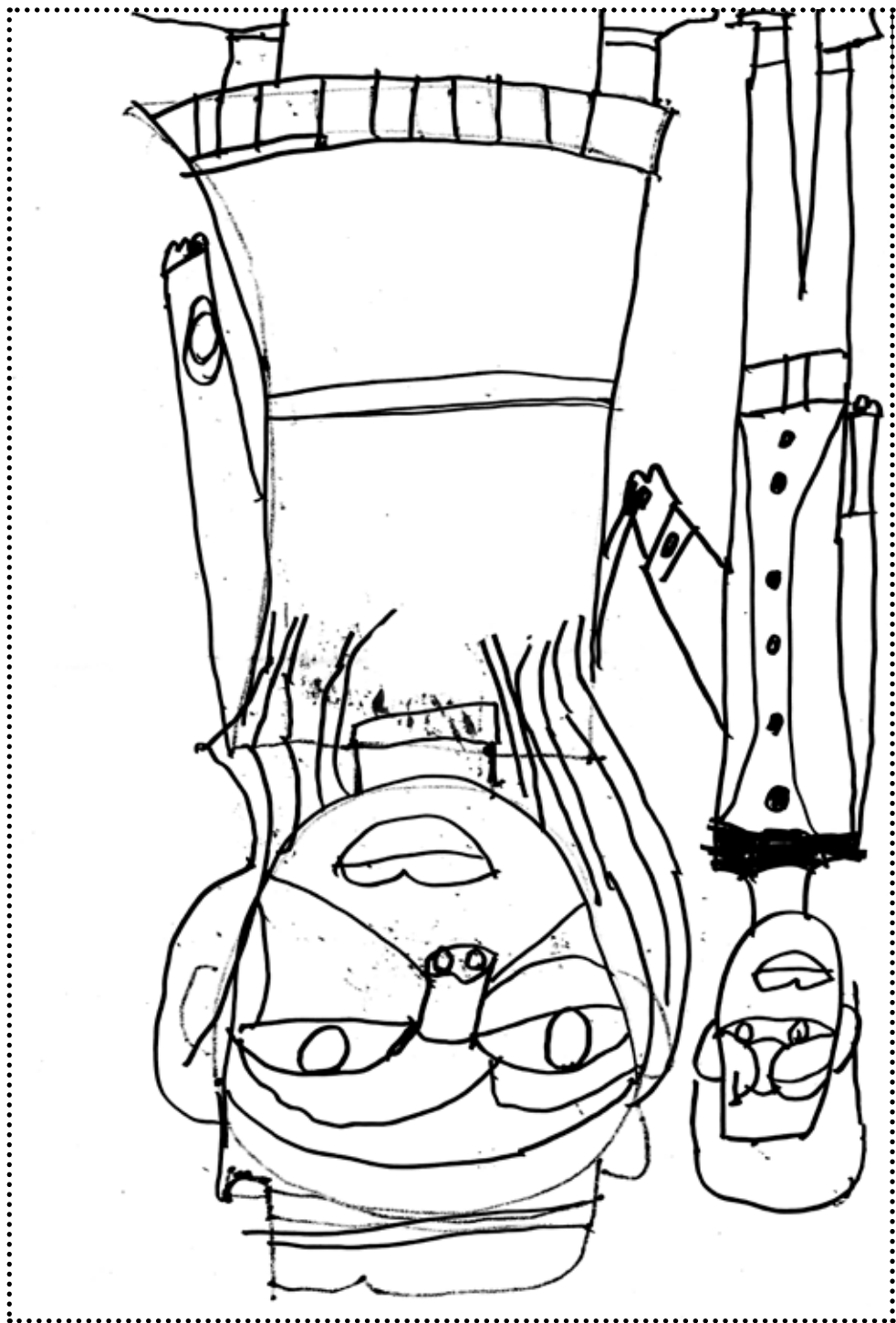

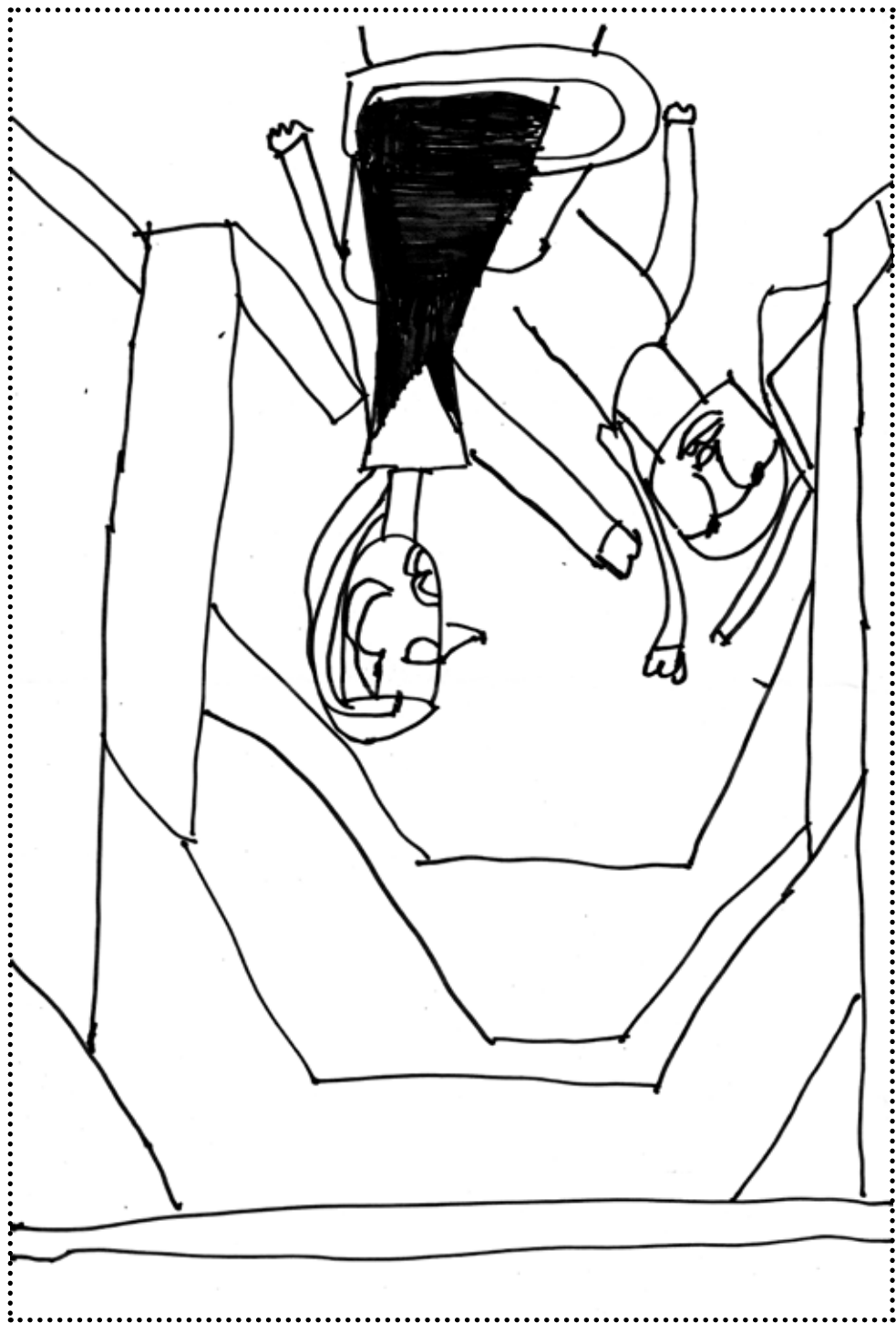

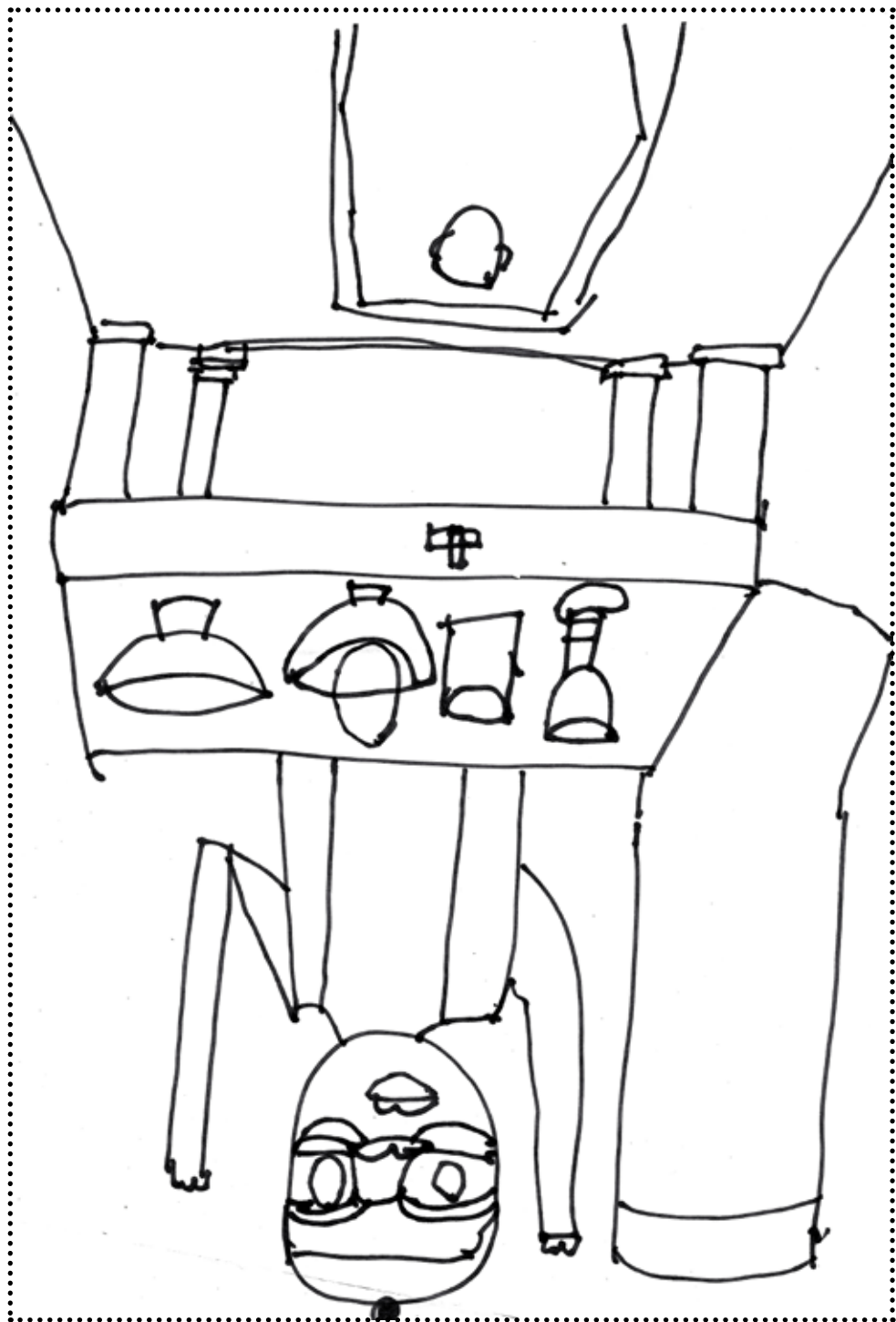

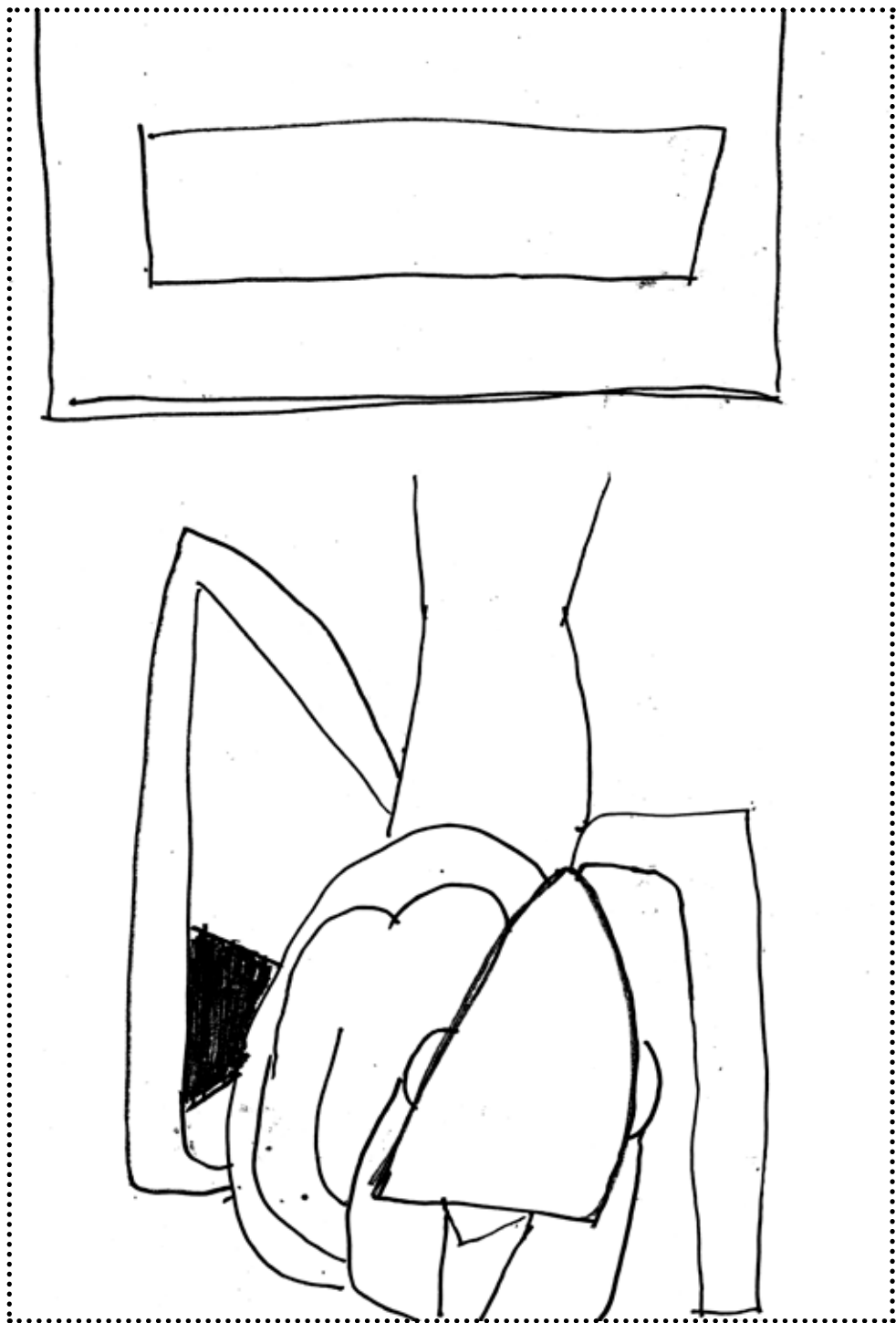

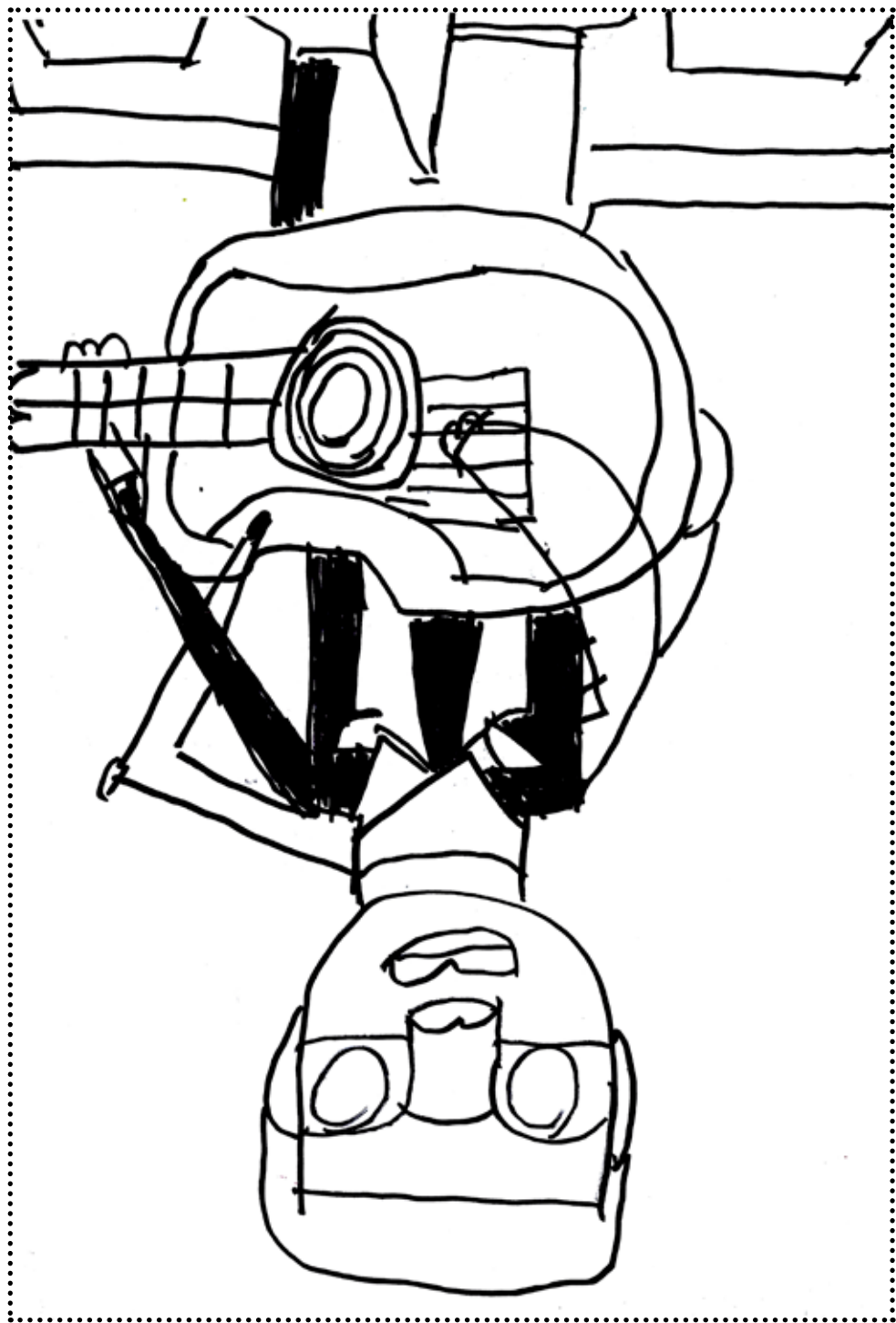

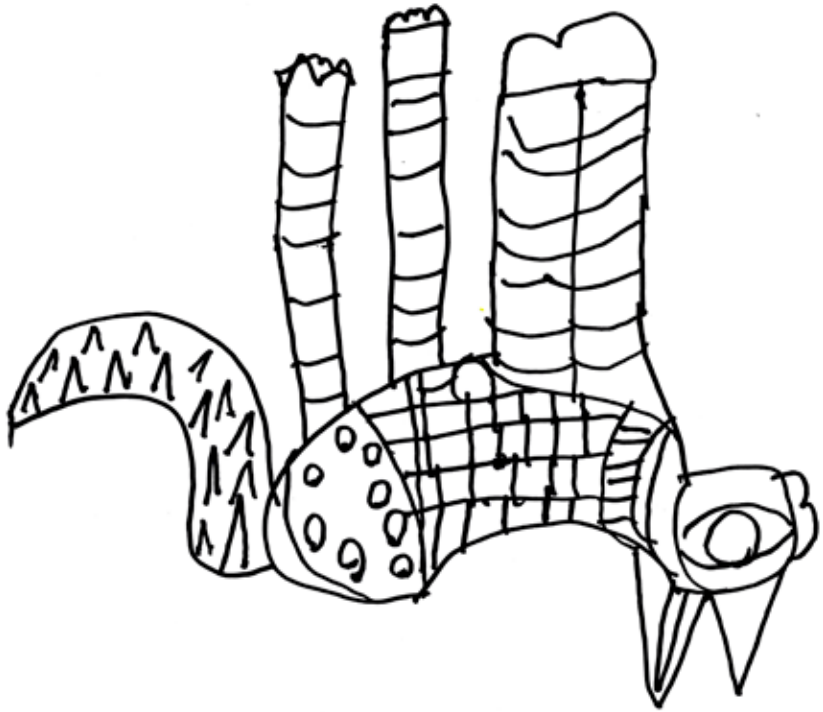

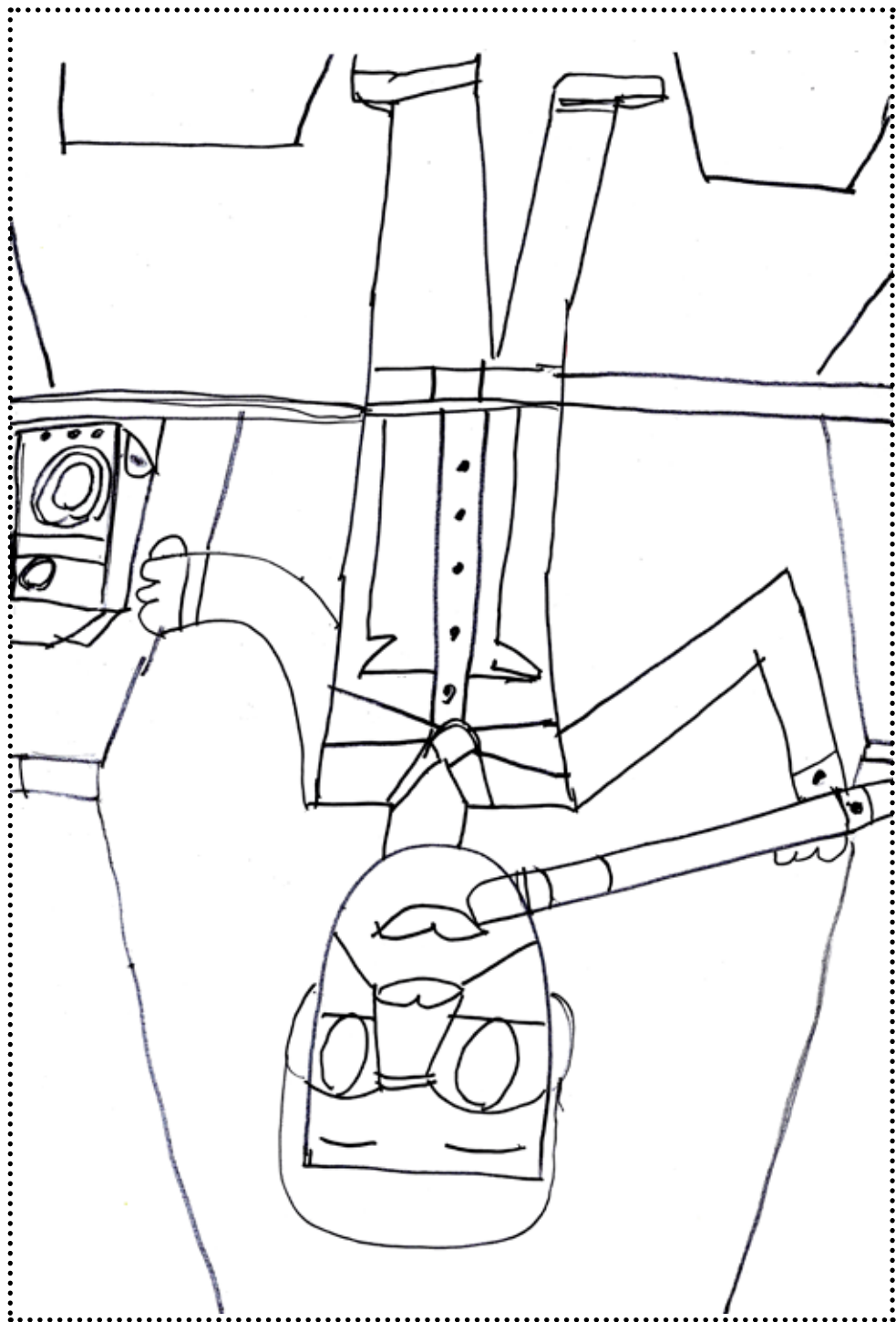

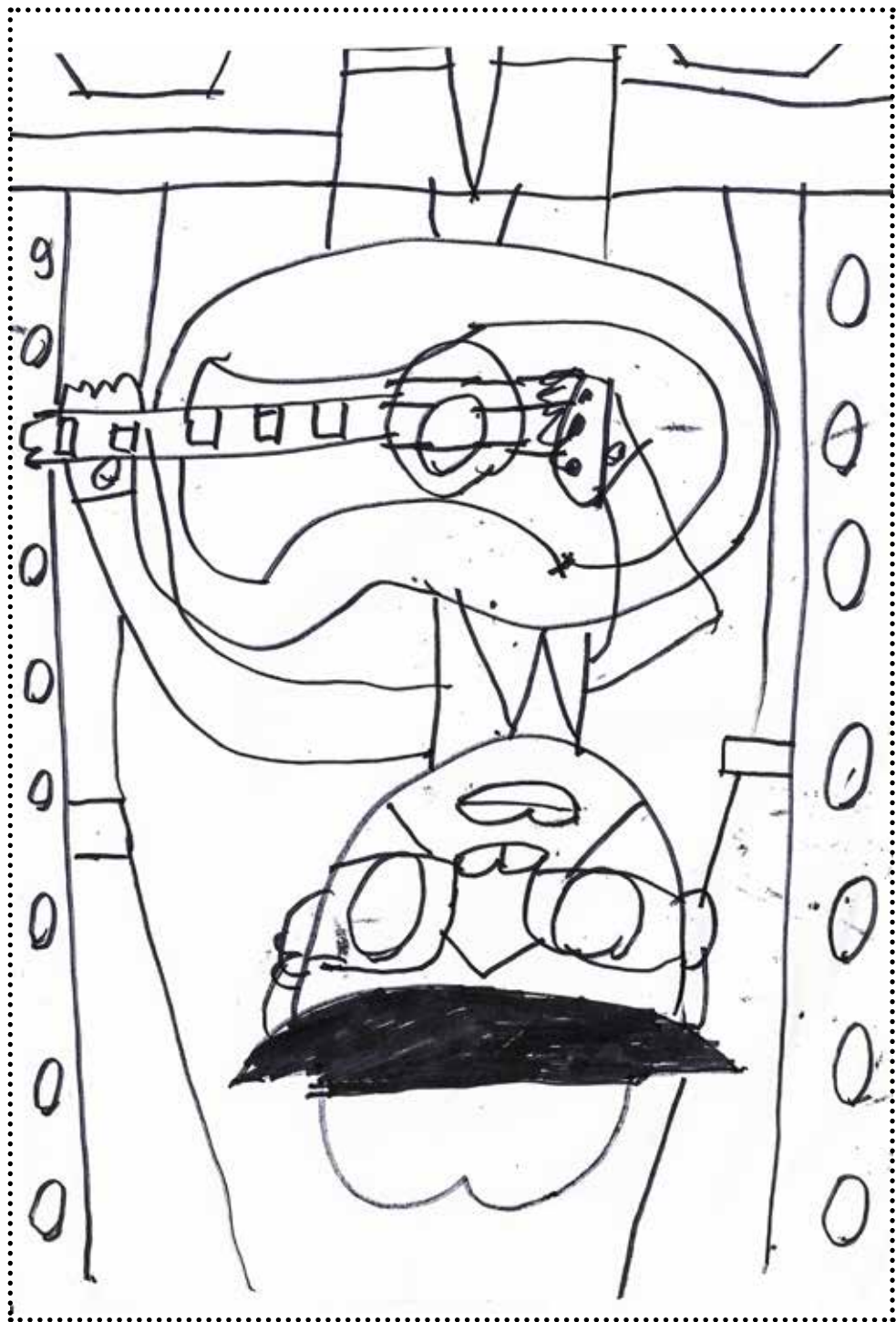

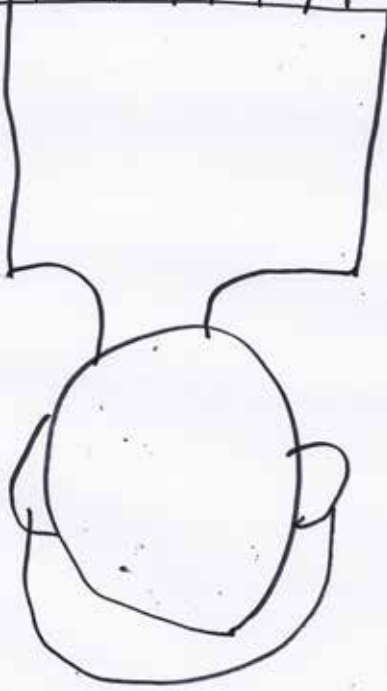
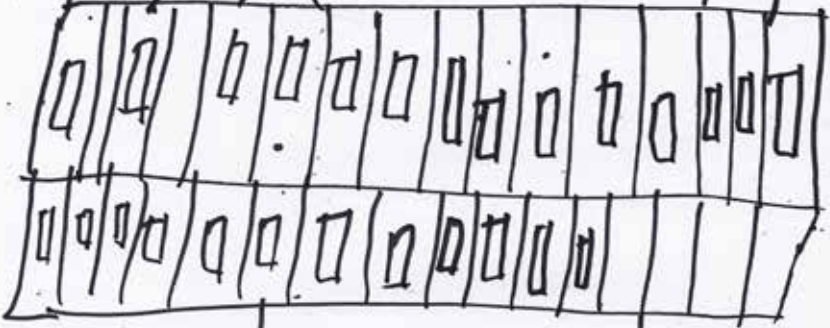

kleur boek

Als extraatje willen we de lezer(s) van deze catalogus ook het volle genot aanbieden om kleur te kennen. In de catalogus vind je een - niet zo kleurrijke - verzameling tekeningen van boeiende kunstenaars uit Studio Artlèrie die in al hun ijverigheid niet de tijd vinden om hun prachtige tekeningen in te kleuren. Doe Jean-Luc Detavernier, Amber Moreel, Brighton Winne en Robin Devroedt dus een groot plezier en trek met kleur ten strijde!

Samen met de tekenaars zijn wij uiteraard benieuwd naar al dat kleurwerk. Maak daarom een foto van je ingekleurde tekening en stuur die naar ypermuseum@ieper.be.